

PRVNÍ TÝDNY ROKU 2015 NEPŘEKVAPILY

4. ledna 2015 řekl exprezident Václav Klaus v pořadu *Partie na Primě*, že vláda Bohuslava Sobotky nepřináší lidem naději. Reagoval tak na slova z Vánočního poselství prezidenta Miloše Zemana, že to snad nemohl myslet vážně. Za jednu z chyb vlády označil zrušení zdravotnických poplatků, veřejnost si na ně zvykla a je naprostá hloupost, že ČSSD se nechala vmanévrovat do situace, aby si jejich zrušení dala do svého programu. Odmítl takové změny, které platí od Nového roku a které mají ulehčit rodinám s dětmi. Děti prý buď chcete nebo nechcete, ale prý ne proto, abyste dostávali porodné (*své asociální ledví ekonom světového jména nezapršel*). Za nesmysl a hloupost označil služební zákon, který vláda prosadila a je dobře, že i Zeman proti němu bude bojovat. Posílení moci státních zástupců považuje za nárok (*speciální pojem V. Klause*) k nebezpečnému policejnímu státu.

Dodal, že vláda o kousek stabilizovala politickou situaci po pádu vlády Petra Nečase, ale všechny strany jsou podle něj vyčpělé (*i ta, kterou založil?*) a některé jsou dokonce spíše antistrany (*V. Klaus už jiný nebude a ani nemůže být*). Ale v názorech na konflikt na Ukrajině je se Zemanem na stejné straně (*však také jsou oba soustavně za to napadání*). Europoslanec Jan Keller u Moravce 4. ledna řekl, že Evropa by měla budovat svou bezpečnostní architekturu ve spolupráci s Ruskem, a nikoliv proti Rusku. Všechny zúčastněné strany by se měly dohodnout po dobrém, protože po zlém se při vyzbrojenosti země na počátku 21. století nic rozumného vyřídit nedá. S tím souhlasila i slovenská expremiérka Iveta Radičová, ale odpovědnost za situaci musí být pojmenována (*neboli za všechno může Putin, jak o tom slyšíme každý den od rána do večera v médiích*). (Dokončení na straně 2)

Tobě, ženo!

(k MDŽ)

*Moci ti tak ještě sto let líbat dlaně,
za všechno, co mě k veršům nutí,
neplač, slza co ti skápla, chutná
slaně,
z prsou dere se mi slastné
povzdechnutí.*

*Vždyť my nejsme dřeva kus či
kamení,
ta slza patří přece k tomu svátku,
myslím, že z naší velké lásky
pramení
a dáváš mi ji za ten veršik
na oplátku.*

*Proto dneska tobě přeji dle životní
verze:
všechno milé, co k nám dvěma
patří,
ať je s námi štěstí, domek, mlýn
i bratři*

*a hlavně mír, víš, že bez něj žiti
nelze,
sibiřské zdraví, dlouhověkost
Gruzie,
když svět kolem nás dosud
plný hrůzy je.*

Bohumír POSPÍŠIL

8. BŘEZEN - MEZINÁRODNÍ DEN ŽEN

O MDŽ si někdo myslí, že to byl svátek komunistický, kdy naše ženy dostávaly bonboniéry, kazety voňavých mýdel, ručníky, nebo kytičku jarních květin a mužové se opíjeli.

Tito lidé nechtějí přiznat, že tento svátek měl původ v událostech ještě dávno před vznikem prvního socialistického státu a to již 8. března 1857 v New Yorku, kde protestovaly tkadleny a švadleny proti nelidským pracovním podmínkám, hraničících s otroctvím. MDŽ byl však vyhlášen až na mezinárodní konferenci v Kodani v r. 1910.

Snahy tento významný den zdiskreditovat jsou naivní, protože si pamatujeme, že dříve nemusely ženy mít obavy z nemoci, z nezaměstnanosti, z diskriminace, ani ze stáří. Takové obavy mají ženy právě v této době, kdy jejich postavení se trvale zhoršuje, je tu vysoká nezaměstnanost a po padesátce už mnoho žen nesežene žádnou práci. Právě toto bychom si měli 8. března připomenout.

MěV KSČM a Levicový klub žen "Dobromysl"

Vás zvou na

**SPOLEČENSKÉ ODPOLEDNE
S OSLAVOU MDŽ**

**které se koná 21. března 2015 ve 14 hodin
v Brně na Křenové 67, sál ve 2. poschodí.**

Městský výbor Komunistické strany Čech a Moravy

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

**SHROMÁŽDĚNÍ OBČANŮ
K 25. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KSČM**

Na shromáždění vystoupí

Petr ŠIMŮNEK,
první místopředseda ÚV KSČM

Sejdeme se v pondělí 30. března 2015 v 16 hodin v Brně
na Moravském náměstí před Místodržitelským palácem (kino Scala).

www.kscm-brno.cz

(Dokončení ze strany 1)

7. ledna 2015 došlo k teroristickému útoku na redakci satirického týdeníku v Paříži. Zavraždění redaktori a karikaturisté byli v prvních hodinách po události označeni za mučedníky svobody slova, tisku a projevu a není prý důvod, proč by jedno konkrétní náboženství nesmělo být kritizováno a satirizováno. 11. ledna došlo v Paříži k průvodu 1,5 milionu lidí proti barbarství a teroru za účasti mnoha vedoucích představitelů nejen ze zemí Evropské unie. Chyběl americký prezident. A v našich médiích šlo o diskusi na téma svoboda nebo bezpečnost občanů a převládala obava, že dojde k tvorbě určitých mantinelů, které nebude možné překročit. 12. ledna 2015 napsal Tomáš Halík v Lidových novinách, že hluboce solidarizuje s oběťmi násilí, ale je v rozpacích nad snahou oslavovat redaktory satirického časopisu jako hrdiny a symboly naší kultury. Jejich karikatury považuje za urážku posvátných symbolů tu islámu, tu křesťanství i za porušení zásadních hodnot naší kultury, kterou je úcta k druhým – hodnoty, která není nižší než svoboda tisku. Halík se hlásí k jiné tváři naší kultury, která zná laskavý osvobozující humor a ironii, polemiku vůči fanaticismu a fundamentalismu, avšak odmítá vulgární projevy neúcty a nezodpovědné přilévání oleje do ohně nenávisti mezi lidmi a kulturami. Hájíme-li svobodu kultury proti násilí a nenávisti, měli bychom se vyvarovat druhého extrému, abychom oslavovali dekadenci a cynismus jako symbol naší kultury a naší svobody; k svobodě patří zodpovědnost. Tomáš Halík schytl za toto stanovisko mnoho kritických článků i v tom smyslu, že sám nedodrhuje zásady, které propaguje, že občas nevybíravě kritizuje názory, s nimiž nesouhlasí. A byly mu též připomenuty křížácké války, v nichž víra byla šířena mečem. Diskuse pokračuje. Student práv na Univerzitě Karlově Martin Madej v Právu 20. ledna 2015 napsal, že schopnost, moc či právo svobody projevu a morální povinnost si toto právo v tu pravou chvíli upřít jsou jen dvě strany téže mince, je to Kantův mravní zákon ve mně, který mě přinutí nenakreslit, ne ústava nebo zákon. Zabít jiného člověka pro vyjádřený názor je skutečně zavrženíhodné bez ohledu na to, o jaký názor šlo. To ale nezabavuje pařížské karikatury nánosu nevhodného humoru, který jakékoli mravní imperativy ostentativně pošlapává. Změníme-li svůj přístup ke svobodě projevu, nebude to z důvodů teroristických útoků. Je úkolem státních

orgánů chránit nás před útoky lidí, pro které má život člověka pramalou cenu a bude to dobré v nás, které nás přinutí se takových projevů zdržet. Je špatné zneuctovat symbol víry, která je pro miliony lidí na světě zdrojem jistoty, naděje a niterního štěstí a která si na nedotknutelnosti svých symbolů tak zakládá. Autor článku by takové karikatury nikdy nevytvořil a už vůbec by se nenazýval hrdinou. Takové stanovisko se nelíbí některým autorům v mladofrontovním i v lidověnovinovém deníku, protože by se občas museli vyjádřit jinak než jsou zvyklí. Oni si přece nenechají vzít svobodu nadávat všem, kdo mají jiný názor než oni (třeba na prezidenty ČR a Ruska) - i kdyby na chléb nebylo! Do televizních pořadů pánové Borek, Klepetko, Takáč, Železný nezařadí názor bedlivého pozorovatele dění Ondřeje Neffa, který

v LN 12. ledna napsal, že válečný stroj žalostně selhává v boji proti gerile. Amerika teď trpí za to, že nevyhrála v opakovaných intervencích v různých částech světa. Naposledy uhrála plichtu v korejské válce a od té doby následovala jen bolestná a nákladná fiaska. Od fiaska v Sýrii ji dělilo jen několik hodin, prezident Obama už měl prst na červeném knoflíku. Úspěšné intervence vojenské jsou dnes technicky neuskutečnitelné (*proto se Obama vyhýbá pozemní vojenské operaci proti islámskému státu*). Budeme podle Neffa žít ve světě poznamenaném násilím, nenávistí v přetopených enklávách ve velkoměstech. Snažme se žít s muslimy v klidu a přátelství jak jen to půjde a držme si od těla extrémisty z obou stran (*o takových závěrech si uvedení televizní mediokrati neradi s pozvanými hosty povídají*).

KOMUNISTÉ OBHAJUJÍ POŽADAVKY PROSTÝCH OBČANŮ

Některé okamžiky z jednání únorového jednání Zastupitelstva města Brna okomentoval na tiskové konferenci komunistický člen této samosprávy Daniel Borecký.

Koalice na brněnské radnici nepřipustila převahou svých hlasů projednat požadavek rozhořčených občanů na dokončení prodeje posledních 27 domů ze schválených 1500 bytových domů, které byly za uplynulých devět let z městského majetku privatizovány dle platných Pravidel prodeje domů, bytů a nebytových prostor. Komunistická opozice tedy chtěla při rokování samosprávy jednat o tomto problému alespoň v půlhodině vyhrazené občanům k vyslovení svých dotazů, připomínek a podnětů. To se též nepodařilo. Komunisté se proto vyjádřili k situaci alespoň v interpelacích na členy vedení brněnské radnice. Dali jim též na vědomí, jak se jim nelíbí návrh aktualizace veřejné podpory malého rozsahu de minimis. Tedy složitý právníkový dokument, který dostali do lavic těsně před jednáním, aby o něm bez jeho prostudování hlasovali.

Při rozhodování o přidělu dotací na podporu vrcholového sportu se komunisté tradičně zdrželi hlasování. To proto, že jsou mimo hru při vymyšlení pravidel pro rozdělování těchto peněz. Nejvíce dotací dostávají nespravedlivě sporty a profesionálové, pro které lobbují radní města Brna. Ostatní profesionálové se pak musejí spokojit se zbytkem. Naopak bez výhrad hlasuje komunistický klub zastupitelů pro přiděl dotací mládežnickému sportu a obecně prospěšným sportovním aktivitám, které působí na mladé preventivně před svody zahálky, kriminality a užívání drog.

Borecký konstatoval, že Výroční zpráva za školní rok 2013/2014 uvádí na str. 25 počty žáků na 1. a 2. stupni základních škol, avšak kolonku kapacit školních tříd ponechává prázdnou. Klub zastupitelů KSČM požádal o zveřejnění i kapacit škol, aby dostal jasnou představu, zda je pravdivé či nepravdivé tvrzení např. místostarostky z Brna-Židenic, že babyboom a přeplněnost mateřských škol žáky se již začala přelévat do prvních tříd ZŠ. Ty brzy nebudou mít prvňáčky kam posadit, pokud rychle nezvětší své kapacity.

Při jednávání dokumentu k regeneraci brněnských sídlišť se jako úsměvně ukázaly účetní položky peněz na odstranění nepoužívaných klepačů koberců v domovních vnitroblocích ve vyjmenovaných ulicích Městské části Brno-Bohunice. Např. v jedné z ulic se mají klepače odstranit nákladem 870 000 Kč, v jiné ulici výdajem 550 000 Kč atd. Zastupitel Borecký na jednání zastupitelstva prohlásil, že o odřezání všech železných klepačů se mohou zdarma postarat třeba Romové, kteří je navíc s radostí odvezou do sběru. Od starosty Brna-Bohunic však dostal vysvětlení, že peněžní sumy mají posloužit též na vykopání základů klepačů a zkulturnění jejich okolní plochy. (vž)

Koalice neví co s privatizací bytů

Nové vedení města Brna ukvapeně pozastavilo privatizaci městských bytových domů jejich nájemníkům a tápe, jak postupovat dál. Požádalo všechny politické kluby zastupitelstva Brna o vyjádření stanoviska. Pak ustavilo pracovní skupinu pro posouzení privatizace bytových domů. Bloudění korunovalo objednání odborných posudků u dvou pražských firem na právní a ekonomické posouzení a vyhodnocení *Pravidel prodeje bytových domů v Brně*. O stanoviska zastupitelských politických klubů městská rada už nemá zájem.

Ukazuje se, že koaliční pracovní skupina (zejména lidovců) těžko najde řešení, které podpoří celé zastupitelstvo Brna. Od pražských advokátních kanceláří Tomíček Legal a Apogeo Esteem zřejmě nedostanou brněnští radní za honorář 430 000 Kč převratné moudro s návodem co a jak si počít v situaci, kdy kvalitní právníci znalí místní situace a realitní odborníci, kterými disponuje brněnský magistrát, jsou postaveni mimo hru.

Tisíce občanů v městských částech, zejména Brno-sever, jsou naštvaně, že si vyřídily požadované dokumenty a hypotéky ke koupi „svého“ nájemního bytu. Avšak nové vedení radnice privatizační proud zastavilo. Bývalý náměstek primátora a nyní zastupitel Brna **Oliver Pospíšil** uvedl, že Brno by si mělo ponechat ve svém vlastnictví na sociální bydlení 22 až 26 tisíc bytů. Konstatoval, že Rada města Brna dostane od pražské advokátní kanceláře nejspíš neurčité právní stanovisko typu „nic není jisté, doporučujeme zvýšenou opatrnost“. Ekonomičtí experti spočítají to, co měli brněnští zastupitelé roky ve svých materiálech k privatizaci, tedy, že domy jsou prodávány hluboko pod tržní hodnotou a z ekonomického hlediska k takovým slevám není důvod. Nakonec bude muset rozhodnout zastupitelstvo. A rozhodovat bude po rozvrtání celé záležitosti s privatizací bytů pod emočním tlakem veřejnosti jen velmi těžko.

Komunistický klub zastupitelů města Brna vyjádřil názor, že město postupuje při privatizaci od roku 2007 dle Pravidel prodeje domů, bytů a nebytových prostor. Ve vztahu k právní podpoře řeší otázku veřejné podpory. Pamatuje i na to, aby byl nový majitel zainteresován na revitalizaci prodáváného objektu. Od samého počátku respektuje právní jistotu pro občany-nájemníky v obecních bytech schválených samosprávou ve dvou seznamech bytových domů v Brně – a to domů určených k prodeji a domů, které si město ponechá nejméně 15 let.

„Je legitimní uvažovat o změně Pravidel, tedy o změně podmínek prodeje. Není na místě tak činit ze dne na den a na konci prodejního procesu. Ke změně lze dospět schválením nové Strategie bytové politiky města, včetně výstavby nových vhodnějších bytových domů a bytů. To nelze udělat za pár týdnů nebo měsíců bez politické shody v samosprávě Brna a pochopení od veřejnosti. Je paradoxní, že ti, kteří se cítili být dotčeni způsobem jednání minulé koalice s opozicí či veřejností, po komunálních vol-

bách náhle vystupují s takovou razancí,“ informoval předseda jihomoravské krajské organizace Sdružení nájemníků (SON) **Pavel Březa**.

„Domníváme se, že disponujeme Pravidly, která nemají zjevné vady, a nevidíme důvod k jejich mechanickému zavržení. Občané jsou schopni přijmout změny v chování města, avšak musí mít čas se na ně připravit. Seznamy bytových domů jsou určitý závazek města k dotčeným občanům a nelze je naráz zrušit odkazem na volební výsledek a nové lidi ve vedení radnice. Např. bytová politika v sousedním Rakousku je stabilní od konce II. světové války bez ohledu na aktuální politickou sestavu u moci. Nemůže platit argument, že „nová garnitura“ nemůže schválit připravené prodeje bytů, protože by si zatarasila cestu k provedení následných změn Pravidel. Nemůže občana znejistět do té míry, že výsledek komunálních voleb zastavil všechny závazky dosavadního vedení radnice a nelze dokončit započatý proces dle platných Pravidel jen proto, že si nová koalice není jistá, zda tato pravidla nebude chtít pro své budoucí počínání revidovat,“ zdůraznil Březa.

(vž)

Jak předejít směnování v základních školách?

Početně silné ročníky žáků mateřských škol se začínají přelévat do prvních tříd ZŠ. Ty ale ještě nejsou na nadcházející babyboom kapacitně připravené. Tzv. v hodině dvanácté žádají u svého zřizovatele o nápravu stavu investic do rekonstrukce školských budov, aby se v nich už nemuselo směnovat jako před 40 lety.

V devadesátých letech prodali komunální politici Občanského fóra, ODS a další "vládci" na radnicích, údajně nepotřebné školky, postavené občany často dobrovolně, svépomocí a bezplatně v akci Z, podnikatelům na herny, butiky, hospody atp. Před pěti lety se ale zbylé mateřské školy začaly potýkat s nedostatkem míst pro děti narozené početně silným ročníkům ze sedmdesátých let. Politici tehdy zareagovali pět minut po dvanácté a začali řešit rozšiřování kapacit MŠ, aby nápor dětí zvládli. Ještě stále se zabývají na všech stupních řízení mateřskými školami a málokdo si spočítal, že problém již nastal v základních školách. Končící zápisy ukazují, že na mnoha školách bude od nového školního roku kapacita školy zcela zaplněná - přiznala místostarostka Městské části Brno-Židenice **Monika Doležalová** (KDU-ČSL). Organizuje akutní opatření ve čtyřech ZŠ.

Zastupitel města Brna i městské části Brno-střed **Jiří Hráček** (KSČM) k tomu řekl: „Tento problém se dal očekávat. Je zajímavé, že se mu představitel KDU-ČSL diví. Jde pouze o výsledek politiky stran, které byly po roce 1989 u moci, včetně lidovců. Další věc je odpověď na otázku: Kdo je zřizovatel základních škol v městských částech Brna? Jsou to samozřejmě městské části. Proto veškerou zodpovědnost za tento stav nesou politické reprezentace 29 městských částí Brna. Ty si zvolili občané v komunálních volbách za své zástupce na radnici a ty musejí akutně řešit nastupující babyboom na základních školách. Z pozice samosprávy města nemůžeme s touto situací mnoho udělat, protože o stavu kapacit svých základních škol vědí nejlépe právě městské části. Nevím jak dlouho je paní místostarostka Doležalová ve funkci a kolikáté volební období pracuje v zastupitelstvu Brna-Židenic. Ale skutečnost, že se něco podobného nezadržitelně blíží, jí mohla dojít už v době, kdy nastal problém s nedostatkem míst v mateřských školách. Podle toho Židenice už dříve mohly pracovat na řízení výhledu kapacit základního školství,“ konstatoval Hráček.

(vž)

Zastupitelé začínají pracovat

Zastupitelé zvolení za KSČM začínají pracovat v komisích RMB. Předsedkyně klubu **H. Sýkorová** redakci informovala, o tom jaké komise čtveřice členů ZMB obsadila:

Helena Sýkorová – organizační, sociální a zdravotní a pro kulturu; **Jiří Hráček** - informatiky a otevřenosti radnice, životního prostředí, pro výchovu a vzdělávání a tzv. smart city („chytré město“); **Daniel Borecký** - pro strategické a územní plánování, investiční; **Martin Říha** - bezpečnosti a veřejného pořádku, dopravy a majetkovou. Již bývalý zastupitel **Pavel Březa** bude pracovat v komisi bydlení a **Ladislav Býček** v komisi pro tělesnou výchovu a sport.

Dvojice zastupitelů Brna – střed obsadila následující komise RMČ:

Martin Říha – komisi majetkovou, výstavby a územního rozvoje, dopravy a služeb, životního prostředí a komisi pro správu bytových domů. **Jiří Hráček** bude v tomto volebním období členem komisí bytové, školské, pro mládež, kulturu a sport a komise organizační legislativní.

Žel zastupitelé zvolení v dalších místních částech, zdá se opět nepochopili, že by své členy a voliče měli informovat v této fázi o tom, ve kterých oblastech budou působit. Věřme, že tyto informace pro vás získáme a v průběhu volebního období budou také poskytovat informace o své činnosti na radnicích. **did**

Nejstarší český žijící historik dějin slovanských národů prof. dr. **František Hejl**, CSc., se v polovině března 2015 v dobrém duševním i tělesném zdraví dožívá **devadesátí pěti let**. Narodil se 16. března 1920 v malé vesničce Kněževsko (dnes je součástí města Letovic). V letech německé fašistické okupace byl totálně nasazen v jedné továrně na předměstí Vídně. Počal se mu však uprchnout na Slovensko, kde se účastnil Slovenského národního povstání, o němž pak později podal četná osobní svědectví, zhodnotil jeho význam pro české a slovenské dějiny a zasadil je do širších česko-slovenských a evropských historických souvislostí.

Bezprostředně po osvobození v roce 1945 se František Hejl přihlásil ke studiu historie a anglistiky na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (1945-1950). Již za studíí byl na ročním studijním pobytu v Polsku, kde se důkladněji seznámil s polskými a obecně slovanskými dějinami. Hned po úspěšném zakončení studíí zahájil svou pedagogickou a vědeckou dráhu. Středem Hejlova odborného zájmu se staly zpočátku dějiny Polska, záhy pak také ukrajinské a ruské dějiny. Výsledkem trvalého zájmu o dějiny Polska a východních Slovanů bylo několik studíí a samostatných kapitol v kolektivních monografiích, mj. *Dějiny SSSR od nejstar-*

ších dob do roku 1917 (1977, 1982), *Humanistické názory o původu a vztazích mezi slovanskými národy* (1976), *Kapitoly z dějin polské historiografie* (1982) aj. Hejlovy odborné zájmy byly mnohostranné. Psal mj. o misi soluňských filozofů na Velké Moravě (1984), o teoretických a metodologických otázkách rozvoje raně feudálního období u západních Slovanů (1984) aj. Odbornou pozornost věnoval vzájemným stykům ve střední Evropě v době pozdního středověku. S tím těsně souvisel Hejlův zájem o některá klíčová historická období ruských, ukrajinských a polských dějin a dějin vzájemných rusko-ukrajinsko-polsko-českých vztahů.

František Hejl se zajímal zejména o aktuální společenské a politické otázky, o národně osvobozenecké hnutí českého a slovenského národa i dalších národů Evropy, pojednal mj. o vývoji slavistických studíí na Masarykově univerzitě v Brně po roce 1945 a zdůraznil zejména širokou slavistickou průpravu mnoha čelných brněnských historiků, jazykovědců, literárních historiků a etnografů. Prof. dr. František Hejl, CSc., se ve svých odborných statích zabýval mnoha dalšími otázkami z dějin Slovanů.

Mnohaletá organizační a organizátorská činnost ve funkci prorektora univerzity (1960-1966 a 1973-1980) a vedoucího

katedry historie a etnografie střední, východní, jihovýchodní Evropy (1970-1985), členství v četných vědeckých radách, kolegiích, mezinárodních komisích a komitétách, redakcích sborníků a odborných časopisů odčerpávala Františku Hejlovi obrovskou energii. Připomeňme aspoň to, s jakým zaujetím se jako prorektor ujal redigování tří objemných svazků *Ročenek univerzity a Dějin univerzity*, v nichž je zachycena jak organizační struktura školy, tak také výsledky mnohaleté odborné a pedagogické práce vysokoškolských pedagogů a vědeckých pracovníků.

Ani po odchodu do důchodu nepřestal jubilant František Hejl bádát. Zpracoval a zhodnotil mj. život a dílo svého učitele, významného brněnského historika evropského formátu Josefa Macůrka, vydal obsáhlou studii *Z dějin bojů o národní školství* (2005), z archivních materiálů zpracovává životní osudy a tragické konce mnoha profesorů brněnské univerzity, kteří byli v letech fašistické okupace popraveni. V roce 2013 mu byla zaslouženě udělena Cena Jihomoravského kraje.

Charakter prof. dr. Františka Hejla, CSc., se vyznačuje nesmírnou obětavostí, lidskostí, ochotou pomoci svým blízkým a svým kolegům. Přejeme mu hodně zdraví, klidu a pohody.

Kulturní život Rusů na Moravě

Na 32 000 Rusů má dle statistiky trvalý pobyt v ČR. Z toho na pět tisíc na Moravě. Půl druhé stovky zapsaných členů a mnoho příznivců působí v Ruském kulturně osvětovém spolku na Moravě (RKOSM), který měl v závěru ledna výroční členskou schůzi.

Předsedkyně RKOSM, ruská básnička **Ljubov Vondroušková** uvedla, že občané ruské národnosti, které zavál osud v minulých letech či desetiletích na Moravu, i příznivci z řad Čechů, Slováků, Ukrajinců a další členové spolku, rádi naslouchají znění ruského jazyka, připomínají si kulturu tohoto národa i debatují aktuální události. Bez ohledu na národnost účastníků diskusí projednávají též běžné lidské radosti a strasti.

Na výroční členskou schůzi projednali změněné stanovy svého spolku tak, aby se dostaly do souladu s novými českými zákony. Též zvolili nové orgány RKOSM. Dle plánu činnosti zapojí do aktivit Ruského kulturně osvětového spolku na Moravě studenty brněnských vysokých škol.

Přichystali připomínku Dne ochránce vlasti a námořnictva RF (21. února) s hudbou k poslechu, tanci i s ochutnávkami ruských národních jídel. Připravují pro-

gramové akce 7. ročníku kulturně-vzdělávacího festivalu Ruské jaro na Moravě. Sedmého března si chtějí udělat společný výlet za přáteli do krajinně-urbanistické perly pod Pálavou - do Mikulova. Ruští folkloristé nacvičují výstupy pro pódium na Dny brněnských národnostních menšin s veřejnými ochutnávkami kulinářských specialit babylonu zúčastněných národností a kultur na náměstí.

Členové Klubu Rudé armády v dobových vojenských stejnokrojích s historickou vojenskou technikou se chystají na letošní dubnové pietní připomínky a rekonstrukce např. tankové bitvy u Ořechova u Brna při příležitosti 70. výročí osvobození Moravy od fašistů na jaře roku 1945.

(vž)

Ze zahájení 7. ročníku festivalu Ruské jaro na Moravě. Rusko-ukrajinský soubor Sudaruška, tj. mladá šlechtična, se kterým zazpíval i operní pěvec Jurij Gorbunov, národní umělec RF a jediný cizinec - nositel české ceny Thalie. Foto Václav Žalud

Před 165 lety – 7. března 1850 – se v Hodoníně narodil T. G. Masaryk, filozof, sociolog, politik a státník, zakladatel a první prezident Československé republiky. Po studiu filozofie na vídeňské univerzitě v letech 1872-1876 se na ní habilitoval spisem *Sebevražda* v roce 1878 a působil na ní jako docent v letech 1879-1882. V letech 1883-1897 byl mimořádným a od roku 1897 řádným profesorem na Karlově univerzitě v Praze. Přednášel dějiny filozofie, logiku, etiku, základy sociologie a psychologie. V boji o pravost Rukopisů a tzv. hilsneriádou zasáhl do veřejného života. Postupně vyšly jeho spisy *Česká otázka*, *Naše nynější krize*, *Jan Hus*, *Karel Havlíček*. Předložil v nich svou koncepci českých dějin, v níž vyšel z pojetí Františka Palackého. Nábožensky pojatá idea humanitní, vítězství vědy nad mýty, demokracie nad teokracií, absolutismem a diktaturou, to je v kostce vyjádřené jeho pojetí našich dějin.

V letech 1914-1918 stál v čele našeho zahraničního odboje, inicioval založení našich legií v Rusku, Itálii a Francii, založení Československé republiky, do jejíhož čelabyl v letech 1918, 1920, 1927 a 1934 zvolen jako prezident republiky. Svět opustil 14. září 1937. To jsou známá fakta o životě a působení T. G. Masaryka. O každém z nich lze uvést samostatnou studii, však jich také už vyšlo požehnaně. Jaký byl a je vztah k T. G. Masarykovi po 17. 11. 1989?

Polistopadoví mocní se slovy k T. G. Masarykovi hlásí. Ale Československo, které založil, přestalo k 1. lednu 1993 existovat. Dali za pravdu těm hlasům zahraničích, kteří považovali a považují založení ČSR za omyl

našich dějin. Již 14. listopadu 1918 byly zákonem zrušeny všechny šlechtické tituly. Tento zákon nebyl zrušen, ale oslovení Paně hrabě, Pane kníže, Vaše Výsosti, často slyšíme. Za hranici restitucí a návratu zpět byl stanoven 25. únor 1948. Ale původním majitelům jsou paláce, domy, pole a lesy, rybníky opět k dispozici, probíhají v této věci soudní jednání vlekloucí se po mnoho let. Některým bývalým majitelům bylo vráceno české občanství, i když neoprávněně. Nebyl také zrušen zákon z 22. července 1919 o veřejných obecních knihovnách, který stanovil jejich zřízení za účelem doplnění a pro-

hloubení vzdělanosti všech vrstev obyvatelstva. V současné době např. v Brně jsou problémy udržet pobočku Mahenovy knihovny v každé městské části, není dost potřebných finančních prostředků. Samostatnou kapitolou je vydávání spisů T. G. Masaryka. Vycházejí sice, ale pouze v malém nákladu. Informace o jejich vydání prakticky neexistují. Bylo vydáno víc knih o T. G. Masarykovi než od T. G. Masaryka. Tak jako v jiných oblastech života po 17. 11. 1989, i ve vztahu k T. G. Masarykovi se projevují pokrytectví, nevěřivost, nezájem. Proč se vracet k zakladateli státu, který neexistuje?

Tomáš Masaryk v Brně v letech 1865-1869

V roce 1865 složil ve Strážnici zkoušky z učiva 1. třídy gymnázia a odešel studovat do Brna na tehdejší německé gymnázium v budově dnešní JAMU. Živil se kondicemi. Bydlel nejprve na Nové ulici č. 2 (dnešní Lidické ulici), na České 153 a poté na Francouzské 28. Jeho materiální situace se podstatně zlepšila, když se začal starat o syna policejního ředitele Brna Le Monniera Františka, kterého doprovázel, doučoval, obědval s ním doma a stal se jakoby členem rodiny. Sečtělý a předstávám byrokrata se vymykající Le Monnier na Masaryka velmi zapůsobil, četl z jeho knihovny i Balzaca, Huga a oba Dumase v originále – kromě latiny a řečtiny se Masaryk naučil francouzsky.

Velký vliv na Masaryka měl i katolický kněz Matěj Procházka, autor českých učebnic náboženství a člen družiny sběratele lidových písní Františka Sušila. Půjčoval Masarykovi literaturu, vedl s ním debaty o náboženství, seznámil ho se socialismem zejména na přednáškách v Katolické jednotě s obdivuhodnými znalostmi vývoje dělnického hnutí. Tu jsou zřejmé základy zájmu Masaryka o tyto problémy, jak se projevily ve spisu *Sociální otázka* (1898), v několika přednáškách o vývoji v Rusku po roce 1917.

Protože Masaryk studoval velmi dobře, dostával stipendium. Měl velké problémy s profesory latiny a řečtiny, nesnášel jejich německou výslovnost slov v těchto jazycích. Ředitel mu neodpustil neúčast u zpovědi a chození s děvčetem, takže Masaryk nemohl dále na gymnáziu studovat. V té době byl Le Monnier jmenován policejním ředitelem ve Vídni a přál si, aby Masaryk v jeho rodině žil i ve Vídni. Na jeho doporučení studoval Masaryk na Akademickém gymnáziu, kde i maturoval. Po univerzitních studiích se Masaryk stal doktorem filozofie. Na Brno, v němž se mu otevřel svět poznání, Masaryk rád vzpomínal, jak o tom svědčí obsáhlá kapitola v Čapkových hovorech s T. G. Masarykem.

Z listárny redakce

Žije skromně mezi námi

Na lednovém diskusním čtvrtku o knize Ludvíka Horčiči „Zemřeli pro vlast“ jsme si po úvodním vystoupení Karla Janiša uvědomili, jaké vzácné a přítom skromné komunisty mezi sebou máme. Jeden z přítomných, kterého jsme v sále nikdy neviděli, se ptal, kdo že to přednášel a kdo tak zasvěceně a přítom srozumitelně uváděnými fakty dokázal upoutat. Řekli jsme, že jde o vedoucího redaktora Echa a ptali se, zda Echo čte. Když odpovědě, že jen někdy, pohotově jsme mu nové lednové číslo věnovali. Na členské schůzi naší ZO jsme se shodli, že snad ani plně nedoceňujeme funkcionáře, který žije mezi námi, dlouholetého obětavého funkcionáře, který zná dějiny dělnického hnutí a dějiny vůbec tak jako málokdo.

Karel Janiš se zasloužil o zpracování, vydání i propagaci událostí a osobností regionálních dějin strany. Jeho koníčkem je politika, bez nejen jeho „Střípků“ si Echo neumíme představit. Tímto krátkým článkem nelze zhodnotit veškerou práci, kterou „naš Karlík“ (byli jsme dříve v jedné ZO) stále koná, ale ukázat, jaké máme mezi sebou talenty, od nichž by se mnozí mladí, naši nástupci mohli učit. Na diskusním čtvrtku i na schůzi naší ZO byla shoda v názorech, že v roce 70. výročí osvození Rudou armádou by mu měl být věnován diskusní čtvrtek.

Členové ZO KSČM 3002

Amazon v Brně opět ve hře

20. ledna 2015 se objevily informace, že Krajský úřad rozhodl, že sklad americké firmy Amazon může být na Černovické terase. Vydal toto stanovisko, ve kterém zohlednil postoje městských částí (i Slatiny a Tuřan?), spolků, jednotlivců, kteří se ke stavbě loni vyjádřili. Podle generálního ředitele společnosti CTP Invest vydání tohoto rozhodnutí nic nemění. Jde prý o dobřeh řízení, které začalo loni v dubnu. Podle primátora Brna Petra Vokřála zatím není v plánu jednání s Amazonem, nejprve se musí v koalici dohodnout, co dál – to je výsledek jednání Rady města Brna 20. ledna 2015. V první řadě půjde o napojení Černovické terasy na dálnici D1 a podle primátora o tom probíhá jednání s Ředitelstvím silnic a dálnic i s Brněnskými komunikacemi. Toto napojení by výrazně ulevilo přetížené dopravě ve Slatině a pomohlo by firmám, které již na terase podnikají. Odpůrci stavby se obávají zvýšeného hluku a škodlivin v ovzduší kvůli velkému nárůstu dopravy. To by byla cena za zaměstnání asi až 1 500 lidí. Takže kolotoč kolem Amazonu se bude opakovat? Jaké stanovisko zaujmou zastupitelé města Brna za hnutí ANO a Žít Brno? Zejména tito noví zastupitelé by se měli seznámit se situací v dopravě ve Slatině přímo na místě, projít se pěšky po trase ulic Tuřanka-Matlachova-Krejčího, zeptat se občanů, kteří na těchto ulicích bydlí.

Karel Janiš

PŘED 25 LETY BYLA ZALOŽENA KOMUNISTICKÁ STRANA ČECH A MORAVY

Zprávu ÚV KSČM ustavujícímu sjezdu KSČM 31. března 1990 přednesl předseda ÚV KSČ Ladislav Adamec. Zdůraznil, že se *vracíme k živému odkazu českého dělnického hnutí, k zápasům našich předchůdců* za pokrok, sociální spravedlnost a demokratická práva, usilujeme *odpovědět na naléhavé výzvy dnešní převratné doby*, dát naší činnosti jasný a přitažlivý program. Vysoce ocenil obětavost, morálku, přesvědčení i osobní statečnost statisíců komunistů, kteří přes všechny překážky, obtíže a někdy i hrozby znovu budují naše organizace a navazují dialog s lidmi. Především jejich zásluhou možno na sjezdu říci, že na základě obnovy zdola strana začíná překonávat krizi a nastupuje novou cestu, nachází nové, poctivé a vzdělané lidi, kteří dávají ideálům socialismu moderní obsah, a tím i skutečnou přitažlivost. L. Adamec konstatoval, že potřeba existence KSČM vystupovala již dříve, je spjata s pražským jarem. Asymetrické uspořádání strany vedlo ke značnému odtržení její politiky od potřeb české společnosti. Nápravu nepřineslo ani vytvoření Výboru pro stranickou práci v ČSR. Členové strany i ZO mnohokrát tento stav marně kritizovali, proto se vytvoření KSČM s obdobným postavením jako má KSS setkává s plnou podporou. A v nynější situaci při rychlých změnách dochází i k oživení národnostních problémů, které byly před 17. listopadem mylně považovány za vyřešené. Na politickou scénu se vracejí mnohé staré a vstupují nové politické strany. Československá federace se obnovuje na suverenitě národních republik a od nich se musí federální pravomoci odvozovat. Občané oprávněně vyslovují požadavek, aby se ekonomický a sociální rozvoj republik zakládal na zdrojích, které si samy vyproduují. Národní politika přestává být jen pouhým odrazem politiky federální. Česká otázka, jejímuž řešení zasvětily své síly celé generace vlastenců, dostává nový smysl a obsah, novou dynamiku a širší perspektivu. Ustavení KSČM umožní na tyto radikální změny účinněji reagovat. Těžištěm její činnosti bude podílet se na dalším rozvoji české státosti, přispívat k rozvoji společnosti, vzdělanosti a kultury, k modernizaci ekonomiky, k řešení ekologických problémů, k souladu národních a sociálních zájmů. Česká otázka dostává i nové závažné mezinárodní souvislosti, dochází k převratným změnám v celé východní Evropě i v SSSR, vzniká nové rozložení sil na našem kontinentě. Perspektiva sjednocení Německa otevírá otázku nového evropského bezpečnostního systému.

V další části zprávy ÚV KSČM ustavujícímu sjezdu KSČM Ladislav Adamec uvedl, že programově bude KSČM čerpat inspiraci z období, kdy politika strany správně vyjadřovala lidové zájmy, měla podporu širokých vrstev, kdy opravdově usilovala o spojení levicových a všech demokratických sil. Hlásíme se k šmehalově koncepci revoluční levice, k tradicím boje proti fašismu a za národní osvobození, ke koncepci československé cesty k socialismu a k reformnímu úsilí z roku 1968. L. Adamec stručně připomenul, že strana se zřekla politického monopolu, zformovala nové vedení strany, přijala pluralitní demokratický systém: strana je obnovována na zcela nových ideových a politických základech s cílem stát se čestným partnerem v demokratické společnosti, rovnoprávným účastníkem politické soutěže a dialogu. Strana je dnes v zásadě jiná, než byla před 17. listopadem. Odmítl výmysly ze „snah“ strany vrátit poměry před 17. 11. Zdůraznil povinnost provést zásadní zhodnocení poválečného vývoje.

V další části zprávy ÚV KSČM šlo o *hlavní linie zásad volebního programu strany*. Především se vyslovujeme jednoznačně pro pluralitní politický systém, plné ústavní záruky občanských svobod a lidských práv, ochranu žen, rodiny, politických a národnostních menšin. Klademe důraz na posílení samosprávného

postavení a pravomocí národních výborů měst a obcí. Vyslovujeme se pro komunální vlastnictví jako jednu z forem společenského vlastnictví, pro předání příslušných objektů městům a obcím, pro široké uplatňování forem přímé demokracie, veřejných diskusí o významných zákonech. V sociálně ekonomické politice vlády je pro nás nejdůležitější, jaké jsou podmínky pro život a práci lidí a je proto nezbytné, aby voliči znali konkrétně, s jakými opatřeními se počítá a mohli se podle toho rozhodovat. Zásadní otázkou je, jak účinně zajistit sociální zájmy pracujících, záruky před neúnosnou nezaměstnaností a inflací, spojení nevyhnutelných cenových úprav s adekvátní kompenzací pro rodiny s dětmi, důchodce a ostatní sociálně slabé skupiny. Složitá je i otázka, jak přejít k tržnímu hospodářství, jak se vyvarovat těžkých poruch, vedoucích k destabilizaci hospodářství. Podporujeme racionální řešení koncepcí postupného řešení, které by přešlo nebezpečí sociálních ekonomických otřesů. Vyžaduje to promyšlený přístup, ochranu národních zájmů před nebezpečím vykupování národního majetku zahraničním kapitálem a reprivatizací, která by vedla k obohacování úzkých skupin na účet společnosti.

V předvolební kampani je třeba být slidmi, naslouchat jim, vést s nimi každodenní dialog, podpořit iniciativu, která vzešla z okresních konferencí, aby každý komunista získal ve své rodině, mezi přáteli, ve svém okolí, alespoň 1 další hlas pro KSČ, obrátit se na socialisticky a demokraticky smýšlející občany, kteří cítí nezbytnost zachovat demokratickou rovnováhu ve společnosti, cítí potřebu silné levice a právem vidí v KSČ její nepostradatelnou součást. Jinými slovy: hlavní těžiště klást na působení mezi lidmi, nejt cestou demagogické reklamy, pomlouvání našich protivníků, ale vést otevřenou a slušnou diskusi o tom, jak dále společnost rozvíjet.

Zpráva ÚV KSČM ustavujícímu sjezdu KSČM v přednesu Ladislava Adamce se stala podkladem pro *dokumenty sjezdu KSČM*. Šlo především o *Programové prohlášení KSČM*, v němž byly zdůvodněny důvody založení a existence KSČM, ideová východiska její politiky ve všech oblastech její činnosti.

Dokument *Postavení, úloha a vymezení působnosti KSČM a jejich orgánů* stanovil působnost ÚV KSČM a kontrolní a revizní komise KSČM.

Stanovisko k událostem po přijetí ústavního zákona o změně názvu ČSSR se vyjádřilo pro plné respektování suverenity a svébytnosti České a Slovenské republiky ve společném federativním státě, pro rovnoprávnost a všestranný rozvoj všech národností i etnických skupin. Vyzvalo všechny občany k uvážlivému řešení vážných politických problémů, bez emocí, s vysokou politickou kulturou, v duchu tolerance a vzájemného porozumění.

Ustavující sjezd *založil územní organizaci KSČ v České republice – KSČM – jako nedílnou součást KSČ. Zvolil 101 členů ÚV KSČM (z Brna záměčník František Štěpánek, politický pracovník SSM Libor Trubelík a vysokoškolský pedagog Jan Zouhar). Zvolil též 21 členů kontrolní a revizní komise KSČM (z Brna disponentka Marie Šobová, která se stala předsedkyní komise). Do funkce předsedy ÚV KSČM byl zvolen Jiří Machalík, členem Výkonného výboru ÚV KSČM se stal Libor Trubelík.*

Karel Janiš

**S LIDMI
PRO LIDI**

VÝZNAMNÝ PŘÍSPĚVEK K HODNOCENÍ MINULOSTI

K 70. výročí osvobození Československa od fašismu vyšla publikace SVOBODA ZROZENÁ V BOJI s podtitulkem REVOLUČNÍ LÉTA 1944-1948 v rozsahu 6 kapitol a 4 příloh na 247 stranách. Zpracoval ji kolektiv autorů Václav Průcha, František Kovanda, Stanislav Kábele a Josef Groušík pod vedením Hany Kráčmarové. Vydalo ji nakladatelství Orego productions v Praze.

První dvě kapitoly se zabývají vyvrcholením národně osvobozenéckého zápasu a počátky nové republiky, událostmi v letech 1944-1945. Jde o charakteristiku vítězství protihitlerovské koalice, složené z velmocí s rozdílným společenským zřízením, ve druhé světové válce, jejichž vedoucí představitelé jednali koncem roku 1943 v Teheránu a v únoru 1945 na Jaltě o koordinaci vojenských akcí a v létě 1945 v Postupimi o poválečném uspořádání světa a zejména o zásadách politiky koalice v poválečném Německu. Jde o průběh celonárodního povstání na Slovensku, o květnové povstání českého lidu a o osvobození Československa vojsky 1.-4. ukrajinského frontu, 1. čs. armádního sboru, rumunských i amerických útvarů. Čtenář má možnost připomenout si jednání představitelů našeho odboje v březnu 1945 v Moskvě o programu a složení naší poválečné vlády. Podrobně jsou rozebrány kapitoly Košického vládního programu v oblasti obnovy hospodářství, tvorby národních výborů jako orgánů státní moci a správy, národní správy i konfiskaci majetku nepřátel a zrádců a jejich potrestání, osídlování pohraničí, odsun Němců, přičemž tato i další opatření byla realizována usnesením a rozhodnutím vlády formou dekretů prezidenta republiky. Týkaly se i znárodnění velkých průmyslových podniků v říjnu 1945, opatření, které šlo za rámec Košického vládního programu.

3 kapitoly publikace jsou věnovány vývoji Československa v letech 1946-1947, v nichž šlo o udržení a upevnění dosavadního kursu domácí a zahraniční politiky Československa, jejího lidově demokratického charakteru i o její důsledné provádění a další tvůrčí rozvíjení všeho, co bylo národní a demokratickou revolucí započato. Charakterizována jsou jednání VIII. sjezdu KSČ v březnu 1946, Budovatelský vládní program z července 1946, dvouletý plán obnovy národního hospodářství na léta 1947-1948, výsledky voleb do Ústavodárského národního shromáždění z května 1946, situace v Čs. straně národně socialistické, Čs. straně lidové a Čs. straně sociálně demokratické po volbách, výsledky voleb na Slovensku,

diametrálně rozdílné od výsledků v českých zemích. Velká pozornost je věnována tehdejší diskusím o československé cestě k socialismu, odlišné od sovětského příkladu, vycházející ze situace po porážce fašismu a z možností jít vpřed pokojnou cestou. Odpovídala tomu orientace KSČ na získání většiny národa jako předpoladu dalšího rychlého postupu na cestě k socialismu, zaměření agitační a propagační práce KSČ, nutné přeměny v oblasti školství a kultury, zápas o získání inteligence, postavení a úloha ROH a mládežnického hnutí, Čs. lidové armády a Sboru národní bezpečnosti. Velkou pozornost věnují autoři publikace vývoji v roce 1947, kdy docházelo k polarizaci politických sil v tom rozsahu, kdy KSČ, levice v Čs. straně sociálně demokratické, ROH a další společenské organizace na jedné straně usilovaly o důsledné plnění vládního programu a kdy na druhé straně tou stále víc bránil blok nekomunistických stran – Čs. strany národně socialistické, Čs. strany lidové, pravice v Čs. straně sociálně demokratické, Demokratické strany na Slovensku, která jednala v podobném zaměření této politiky, což vyvrcholilo na podzim 1947 v otevřenou krizi. Velký vliv na situaci u nás měl nástup studené války, rostoucí rozpory mezi SSSR a západními mocnostmi.

Jsou rozebrány spory o hospodářskou politiku, o druhou a třetí etapu pozemkové reformy, o tzv. milionářskou dávku, o průmyslové konfiskáty.

Poslední, šestá kapitola publikace je věnována příčinám vládní krize, průběhu, vyvrcholení a hodnocení únorových událostí roku 1948 i jejich tendenčním výkladům. Únor dovršil proces přerůstání národní a demokratické revoluce v revoluci socialistickou pokojnou cestou – to je závěr této kapitoly.

Vhodným doplňkem šesti kapitol publikace jsou přílohy. Dvě z nich připomínají májové poselství kulturních pracovníků českému lidu a jejich poměr ke KSČ v roce 1946. Cenný je chronologický přehled vybraných událostí v letech 1944-1948 i výběrová bibliografie literatury k sledovanému období.

Význam zpracování a vydání publikace zdůraznil v úvodu doc. PhDr. Miroslav Grebeníček, CSc. Popřál autorům, aby tato publikace našla cestu k čtenářům, kteří chtějí znát fakta, vidět souvislosti a kteří se nechtějí spokojit s pouhým mlhavým povědomím o tom, co dnes tak svérázně interpretují různí mediální mágové a další vykladači jedině oficiální pravdy o tom, jak údajně šly dějiny. PhDr. Josef Skála, CSc. uvádí v závěru publikace, že tato mozaika fakt a svědectví jde naproti trojímu poptávce. Rehabilituje pravdu o velké době. Ty, kdo ji mrzačí, žene na hanbu. A nabízí inspirace. Na křížovatce, která se blíží, budou k nezaplacení. A Stanislav Grospič uvádí v závěru publikace, že není v podstatě lepší formy, než konfrontovat současný mnohdy jednostranný, plný promyšleného i primitivního antikomunismu, výklad historických skutečností s pohledem historiků levicových. Oceňuje fakt, že kniha klade zvláštní důraz na činnost KSČ, která je ve většině prací současných historiků opomíjena nebo dezinformována. Tehdejší zkušenosti KSČ mohou být také v mnohém přínosem pro levice v dnešní, i když zcela odlišné historické situaci. Na poslední straně publikace, která je v krásném tvrdém barevném obalu, je uveřejněno poděkování všem, kteří se na úspěšném vydání knihy podíleli, především Středočeskému KV KSČM v čele s poslancem JUDr. Stanislavem Grospičem, oponentům, knihovně Bohumíra Šmerala a Klubu společenských věd v čele s ing. Lubomírem Vackem, CSc. Patřil jsem mezi první čtenáře textu publikace a jsem velmi potěšen, že vyšla. Ledy se pohnuly. Podobných tolik potřebných hodnocení minulosti nevyhází mnoho.

PhDr. Karel Janiš

TA AMERIKA JE ZEMĚ NEOMEZENÝCH
MOŽNOSTÍ. STÁTNÍ DLUH USA PŘESÁHL
UŽ 200 BILIONŮ DOLARŮ. BUDE MÍT
ČÍNA TOLIK EXEKUTORŮ, ABY VYMOHLA
ČÍNSKÉ POKLEDAVKY?

☐ **2015 – ROK, KDY SPADNOU MAS-KY.** Je titul článku, který v Lidových novinách uveřejnil 3. ledna 2015 ředitel Občanského institutu Roman Joch. Nejprve uvádí **přehled voleb.** Rok 2012: volby senátní a krajské. Rok 2013: volby prezidentské a předčasné do Poslanecké sněmovny. Rok 2014: volby do Evropského parlamentu, senátní, komunální a pražské. Rok 2015: žádné volby: nejsou plánovány. Rok 2016: volby senátní a krajské. Rok 2017 nejpozději: volby do Poslanecké sněmovny. Rok 2018 nejpozději: volby prezidentské a rozhodně volby senátní, komunální a pražské. Rok 2019: volby do evropského parlamentu. Poté konstatuje, že letos by mohla být volební „pauza“. Mohla, ale nemusí. Nejzajímavější otázkou je, zda Andrej Babiš položí vládu a budou předčasné volby do Poslanecké sněmovny. Hnutí ANO má vysoké preference a předčasné volby by se mu vyplatily. Ale pád vlády by vtáhl do hry prezidenta Zemana, který by mohl jmenovat vládu „Rusnok 2“, a tím zamíchat politickými kartami, což není v zájmu žádné parlamentní strany (*vládu „Rusnok 2“ by nejmenoval, fandí nepokrytě Babišovi a zbavil by se Bohuslava Sobotky*). Podle Jocha hnutí ANO nezměnilo na české politice téměř nic, neobohatilo ji ideově či ideologicky a pokud bude ANO pokračovat v dosavadním kursu, preference mu začnou klesat, nejdříve pozvolna, pak rychleji (*přání autora se může, ale nemusí uskutečnit*). Dalším fenoménem roku bude **prezident.** Lze na něj spolehnout, že udělá nebo vysloví něco nehorázného a bude středem pozornosti. Zajímavé bude sledovat, zda na něj zareaguje vláda, bude-li ochotná a mít sílu zakročit a „přistříhnout mu křídla“. Vláda má prý jen jednu účinnou možnost, jak korigovat prezidentovo chování: citelně jeho úřadu přiškrtnit přísun financí ze státního rozpočtu. A zůstaneme letos uprostřed – nebude u nás stejně špatně jako v těch nejhorších evropských zemích, ani stejně dobře jako v těch nejlepších. Pro Jocha je nejzajímavější otázka jiná pro rok 2015: o tom, jak budeme žít, rozhoduje politika domácí, o tom, zda vůbec přežijeme, rozhoduje politika zahraniční. To už prý věděl Konrád Adenauer. Letos prý se rozhodne o **zahraničně politickém směřování země:** zda na západ, nebo na východ, nebo na jih k neutralitě rakouského typu. Roman Joch opakuje každodenní kázání redaktorů televizí a deníků, že ČR ztratila v zahraničí kredit, který

dosud měla, za krátkou dobu se podařilo promrhat vše, co se tvořilo a získávalo dlouhá léta. Největší „zásluhu“ na tom mají prezident Zeman a náměstek ministra zahraničí Petr Drulák. Vyjádření prezidenta k událostem na Ukrajině, jeho proruské postoje, popírání přítomnosti ruských vojáků na území Ukrajiny, styky s Jakuninem na ostrově Rhodos, narušují dobré a přátelské vztahy se všemi sousedními zeměmi a vyvolávají pochybnosti o našem členství v NATO a transatlantické vazbě na USA. Mnohé země v Evropě a ve světě zvedají obočí – Polsko, Ukrajina, Zeman a Drulák koncepčně hodili podporu lidských práv ve světě přes palubu. Zbývá už jen nadstandardní vztah se

STŘÍPKY JIŽ LETOŠNÍ ...

Státem Izrael. Přijít i o něj, jsme nezajímavou a nudnou zemí, o jejíž názor či spojení nikdo nebude stát.

Podle Romana Jocha mají USA slabého a neúspěšného prezidenta Obamu. Diplomatie uznání režimu bratří Castřů je věc zcela negativní. Ruský prezident Putin odnikl vojenskou ofenzivu proti Ukrajině a psychologicko-propagandistickou proti Západu. Západu se ale občas něco povede – úspěšné sankce, rubl padá stejně jako ceny ropy a plynu, ekonomická válka úspěšně funguje proti Rusku. Joch ví, jak by se měla ČR rozhodnout: zkrotit nebo vyhodit náměstka Druláka, opustit fantasmagorie o „ose“ Praha-Vídeň-Lublaň-Záhřeb, navýšit rozpočet na obranu, víc spolupracovat ekonomicky s Německem, vojensky, bezpečnostně a zahraničněpoliticky s Poloskem. Udělá to ČR v roce 2015? (*Je škoda, že autor těchto úvah není přinejmenším poradcem ministra zahraničí, ne-li jeho náměstkem, vedení NATO a Evropské unie by obočí nezvedalo*).

☐ **ODKAZ GUSTÁVA HUSÁKA JE STÁLE ŽIVÝ.** Je titul článku Martina Bibena v Mladé frontě Dnes 10. ledna 2015. Uvedl, že před 25 lety slavil G. Husák poprvé narozeniny jako soukromá osoba. Málokdo si na něj vzpomněl stejně jako dnes, kdy by mu bylo 102 let. Autor ocenil jeho vzdělání a inteligenci, převyšoval v tom většinu aparátčiků. Měl dramatický život, mnoho let strávil ve vězení, zemřely mu obě manželky. Nejlépe zvládl svůj

odchod, na rozdíl od jiných pochopil, že jeho čas uplynul, prohru dokázal nést důstojně. Při jmenování nové vlády 10. prosince 1989 v poslední den ve funkci prezidenta, se dokázal chovat ke svým přemožitelům s nadhledem a přátelsky. Podle Jiřího Dienstbiera st. promluvil spatra, věcně, rozumně rozebral situaci, dal pár obecných rad, nechal přinést šampaňské, nabízel cigarety. Podle autora článku je to vše třeba připomínat, protože stejně jako Václav Havel, zůstane i Gustáv Husák klíčovou a inspirující postavou našich dějin. První bude obdivován za důslednost, se kterou všechny kroky a rozhodnutí snad podřizoval pravdě a svému přesvědčení, s výjimkou milostného života. Pragmatik Husák, který minimálně od propuštění z vězení také s výjimkou milostného života své názory a postoje podřizoval kariéře a Kremlu, bude vždy příkladem pravého opaku (*autor pominul to, že V. Havel se klánel před USA a nakonec na Hradě byl podnájemníkem 13 let, i když při první volbě v prosinci 1989 mluvil o dvou letech působení!*).

☐ **ODŠKODNĚNÍ PRO VOJÁKY. A CO TAXIKÁŘI A ZELINÁŘI?** Zeptal se Luděk Navara v Mladé frontě Dnes 20. ledna 2015. Vláda odmítla odškodnit vojáky, kteří přišli o povolání z politických důvodů před 17. 11. V rozpočtu se s tím nepočítalo. Autor klade otázku, zda by to nebylo nespravedlivé vůči dalším skupinám obyvatel: proč neodškodnit zelináře, kteří museli prodávat nekvalitní zeleninu a pod pultem banány a pomeranče pro své známé, ty, kteří cestovali špinavými vlaky, ti, kteří nebyli horníky, kteří byli protěžováni, učitele, kteří museli svým žákům lhát a tvořit nástěnky s Leninem a Gottwaldem, výtvarníky, kteří museli ty ohyzně pány zobrazovat a básníci, kteří museli o nich psát verše, stavbaři a architekti, kteří museli stavět obludná sídliště a Priory a ty, kteří v nich bydleli a nakupovali. Ale kde by to skončilo? (*proč neodškodnit i ty, kteří z politických důvodů přišli o povolání po 17. 11., ty, kteří se stali nezaměstnanými, bezdomovci, ty, kteří si na obživu, byt a studia přivydělávali musejí tím nejponiženějším způsobem, ty, kterým chybí finance na jižní ovoce, na nájemné v restituovaných domech, na cestování po světě, ty, kterým se po tři roky byly důchody sníženy na směšnou částku atd. atd.*) **kj**

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v březnu a dubnu

Mahenovo divadlo reprizuje (30. III. 7. IV.) hru Havel v zemi čeledínů nového šéfa činohry Martina Františáka v režii nového generálního ředitele Národního divadla Brno, Martina Glasera. Hra má dva podtituly - Příběh devadesátých let naší země. - Moravské drama o zemi, která kdysi křičela „Už je to tady!“ - jen nevěděla co. Režisér tvrdí, že by to měla být dramatická reflexe uplynulých dvaceti let v naší zemi a autor těchto řádků uzavírá, že víc netřeba dodávat.

Reduta reprizuje (17. III.) Černou labuť. Předlohou je knižní bestseller amerického akademika a investičního poradce čti burzovního makléře libanonského původu Nassima Nicholase Taleba v jevištní úpravě Ilony Smejkalové a Braňo Holička, který inscenaci režiruje. Kniha analyzuje fenomén „černých labutí“, tj. nepředvídaných jevů a událostí s významným dopadem na život jedince nebo celé společnosti, jakým byl např. teroristický útok z 11. září 2001, fenomenální úspěch společnosti Google či nedávná globální finanční a ekonomická krize. V médiích se autor označuje jako jeden z mála odborníků, kteří nástup krize předvídali. Tvrdí, že příčinou naší nepřipravenosti na podobné zlomové události je především setrvačnost našeho myšlení v podobě přílišné důvěry ve statistiku a prognostiku, přehnaného kategorizování, hledání „logiky“ vývoje či soustředování se na specifika tam, kde bychom měli přemýšlet spíše v obecných kontextech. Kniha dnes patří k nejdiskutovanějším pracím ve svém žánru. Deník Times ji označil za jedno z nejlivnějších děl posledních šedesáti let. U čtenářů budí protichůdné reakce. Vzniká otázka zda „postmoderní“ přístup k událostem - vše je náhoda - vysvětluje realitu. Dříve narození si jistě vzpomenou na

„přesné“ prognózy tzv. kremlologů do roku 1988 prezentované v západních médiích o budoucím vývoji bývalého SSSR a Východního bloku. Zcela odlišné byly signály budoucího vývoje, jež se už tehdy daly identifikovat. Nastoluje se tak otázka o úloze médií publikujících zavádějící informace.

Městské divadlo na Hudební scéně reprizuje (20. - 23. III.) Skleněný pokoj. Jde o jevištní zpracování stejnojmenného románu Simona Mawera, zasazeného do vily Tugendhat, nominovaného na prestižní britskou literární cenu - The Man Booker Prize. U čtenářů literární předloha budí kontroverzní reakce. Část ji označuje za Červenou knihovnu a diví se nominaci, část je nadšena jak kniha přibližuje dějiny Brna a 1. ČSR. První část čtenářů kritizuje jednoduchý syžet knihy, druhá část obdivuje styl knihy zručně napsané, ale dějiny 1. ČSR zná spíše z filmů pro pamětníky v ČT. K tomu lze říct pouze tolik - dějiny Brna, vily a 1. ČSR jsou interpretovány značně svérázně - realita byla zcela jiná. Vila hned po výstavbě byla objektem kritiky funkcionalisty Karla Teigehe jako „modernistický snobismus a obnovené vydání barokního splendídního paláce - sídla novodobé finanční šlechty“, což jí nic neubralo na ceně. Státní léčebný ústav ve vile, zmiňovaný v románu jako její úpadek, zachránil objekt v původní podobě před devastací. Stalo se tak díky osvěcům lékařům Dětské nemocnice. Brněnští funkcionalističtí architekti, např. Bohuslav Fuchs, zachránili nábytek vily. Autor těchto řádků si jako dítě ve vile napravoval skoliózu a v době všeládné sorely mu funkcionalismus a obdiv k němu uvízl pod kůží na celý život. Jako dospělý

(Dokončení na straně 10)

Zahájili festival Ruské jaro na Moravě

Sedmý ročník festivalu Ruské jaro na Moravě Brno 2015, věnovaný 70. výročí osvobození ČR od fašismu, otevřel večer ruských písní a častušek v podání souboru Sudaruška.

Pod uměleckým vedením Jekatěрины Michajlové se představili členové Folklorního sdružení přátel ruské a ukrajinské kultury Sudaruška. Festival trvá do 31. května, kdy jej uzavře v brněnském Grandhotelu v 19 hodin koncert operního sólisty, národního umělce RF a jediného cizince, který je nositelem české ceny Thálie - Jurije Gorbunova. Hosty koncertu budou Táňa Janošova (mezzosoprána) a klavírista Galina Aleškevič a Martin Jakubíček.

Tento festival, stejně jako celá ruská či ukrajinská kultura, je prodchnut odrazem minulosti s častými válečnými událostmi. Připomíná proto nejen Den ruského jazyka (24. 3.) nebo ARS Poetica Puškinův památník (11. dubna), ale i další akce pořádané jinými organizacemi: např. 17. a 18. dubna ukázky techniky z 2. sv. války a bojů v terénu u Staroviček na Břeclavsku nebo vzpomínkové oslavy osvobození města Brna od 22. do 25. dubna v Brně a Ořechově.

Čtyřicátého dubna se uskuteční pietní akt na Českém pohřebišti Sovětské armády na Ústředním hřbitově v Brně, kde je pochováno přes 3500 rudoarmějců zabitých při osvobozovacích bojích v dubnu 1945 na jižní Moravě. Týž den bude na brněnském náměstí Svobody koncert s účastí souboru Kozáci Vltavy a dalších. V den výročí 70. výročí osvobození moravské metropole od fašismu a nacismu zazní v Brně písně z 2. světové války v podání souboru Sudaruška. Do celodenní vzpomínkové akce k osvobození Ostravy se zúčastní 30. dubna v moravskoslezské metropoli klub Rudé armády (kolektivní člen Ruského kulturně osvětového spolku). Akce Klubů vojenské historie chystají aktéři na 2. a 3. května v Habrovanech. Brněnská galerie Katakomy se dočká začátkem května vernisáže výstavy 2. světová válka v obrazech a fotografiích.

Pietní akty budou např. také 27. dubna u Památníku osvobození v Brně - Králově Poli. Den vítězství si připomenou občané 9. května na Čestném pohřebišti Rudé armády na Ústředním hřbitově v Brně. (vž)

Sudaruška zahájila 7. ročník festivalu „Ruské jaro na Moravě“. Na snímku nahoře členka souboru v překrásném ukrajinském kroji. Ke zpěvu se připojila i většina přítomných. J. Michajlová na dolním snímku vpravo.

Foto Václav Žalud

(Dokončení ze strany 9)

se setkal se s paní Gretou Löw Beerovou Tugendhatovou, která vilu a bydlení v ní jako její investor glorifikovala, zatímco jeden z jejich synů nemohl vile a bydlení v ní přijít na jméno. Je úsměvné jak vidí západní autoři střední Evropu. Přesně jak napsal Milan Kundera - pletou si zeměpisné pojmy, včetně historiků, kteří hází do jednoho pytle Jemeljana Pugačova a Jana Husa. Britský učitel angličtiny na brněnské věhlasné jazykové Berlitzově škole přijel do Brna v roce 1947 v kožichu a vyzbrojen puškou. Očekával polární zimy a chystal se lovit medvědy. Nejedná se o vtip, ale o skutečnost, která dokresluje vidění střední Evropy a Československa očima Brita, jehož zemi sedm let před jeho příjezdem uhájili českoslovenští letci před nacistickou invazí. Vzniká otázka zda zkušební Stanislav Moša, režisér a autor divadelního přepisu, by neměl reflektovat pokračování příběhu vily Tugendhat. Ze zachráněného interiéru vily nechal bývalý ředitel Moravské galerie Marek Pokorný v roce 2007 protizákonně vyvézt do zahraničí vzácnou plastiku sochaře Wihelma Lehmbrocka. Bývalí majitelé plastiky ji nechali vydražit v londýnské aukční síni Sotheby za „pouhých“ 42 milionů korun.

HaDivadlo reprizuje (28. III.) Kafkův Zámek s podtitulem Autorský scénický experiment Ivana Buraje a Dagmar Radové - analýza „nové“ totality dneška, inspirovaná posledním románem Franze Kafky Zámek. Soudě dle kritických ohlasů - na syžetu Kafky jde snad o pokus o pojmenování současného systému „oligarchie zbohatlíků na niž volič nemá žádný vliv.“ Potud citát politologa Ivana Hoffmana.

Divadlo Husa na provázku reprizuje (21. IV.) Haškova Švejka pod názvem Mein Švejk v jevištní úpravě Miroslava Ošcatky a v režii Jana Antonína Pitínského. Jde o inscenačně odvážný čin. Stačí připomenout výčet filmových zpracování včetně posledního poměrně zdařilého filmu Karla Steklého z roku 1956. Vzniká otázka jak světově proslulý geniální román převést na jeviště - přesněji co z jeho mnohovrstevnatosti zůstane a nezbyvá než divákovi přát, aby svého hrdinu vůbec poznal.

Divadlo Buran Teatr reprizuje (21. III.) v sále Stadionu na Kounicově špionážní komedii 39 stupňů. Původně jde o špionážní román Johna Buchana z roku 1915 zfilmovaný v roce 1935 Alfredem Hitchcockem. Do divadelní podoby ji převedl Patrick Barlow a od roku 2006 se v Criterion Theatre v londýnském West Endu hraje nepřetržitě dodnes.

Divadlo Radost v únoru uvedlo (12. II.) po lednové premiéře ve Slovákém divadle hudebně vědecko taneční zábavnou revue nazvanou Claudio Monteverdi a české země s hosty Tanečním souborem Hradíšťan a komorním souborem staré hudby Societas Incognitorium. Jde o výpravný projekt na téma Monteverdiho cesty přes Moravu až do Pra-

hy a opírá se o zatím nezveřejněné nové poznatky o působení Claudia Monteverdiho v českých zemích. Lze jen doufat, že brněnské publikum bude mít možnost představení uvidět znovu

Brněnská Filharmonie uvádí (29. III. - 12. IV.) 24. ročník Velikonočního festivalu duchovní hudby. V šesti kostelích zazní šest koncertů z nichž uvádíme - Bachovy Janovy pašije (31. III.) v Jezuitském kostele, vybaveném jedním ze současných nej kvalitnějších varhanních nástrojů, tamtéž zazní (3. IV.) novodobá premiéra Responsoria barokního skladatele a dirigenta dvorního orchestru salcburského arcibiskupa Andrease Hofera, renesanční polyfonie franko-vlámské školy konce 15. a začátku 16. století, zachovaná v brněnských rukopisech, zazní (8. IV.) v Červeném kostele a Te Deum našeho největšího skladatele duchovní hudby Františka Emmerta zazní (10. IV.) u sv. Augustina. Závěrečná mše č. 3 f moll Antona Brucknera zazní (12. IV.) na Petrově. Skladatel si po jejím provedení ve Vídni stěžoval císaři Františku Josefovi II. na pražského rodáka, vídeňského kritika, prvního profesora dějin hudby na univerzitě, Eduarda Hanslicka, že je na něho moc přísný. Přes dobovou kritiku Brucknerovo dílo přežilo dodnes.

Kino Art uvádí (16. - 24. III.) filmový festival Jeden svět. Jedná se o festival dokumentárních filmů o lidských právech. Je navštěvován převážně mládeží. Při zpětném pohledu na předchozí ročníky byly vedle sebe filmy skryté propagandistické i filmy objektivně upozorňující na bezpráví. K prvním z nich patřil např. dokument o letcích americké letadlové lodi bombardujících v 90. letech 20. století Srbsko, ke druhým boj obyvatel měst Latinské Ameriky s velkými nadnárodními společnostmi o vodní zdroje, zásobující města, nebo dokument o civilních obětech občanské války v Kongu. V časovém odstupu se tematika filmů vyjasňuje, ať se to týká bombardování Srbska, nebo ve festivalových filmech medializovaných nadnárodních společností, které dnes kousek od Prahy na Kokořínsku, chuděm na vodu, vlastní nejvydatnější vodní zdroje. Vzniká tak otázka zda festival Jeden svět nepodsouvá mladým návštěvníkům zástupná témata, která je mají odvést od skutečných problémů. Následuje (26.-29. III.) festival Futura Gate. Má podtitul Brněnské ozvěny pražského sci-fi festivalu doplněné dekoracemi sci-fi filmů, včetně fanoušků sci-fi filmů v kostýmech jejich oblíbených hrdinů. Lze pouze dodat, že nelze pochybovat o návštěvnosti. Febiofest (7.-9. IV.) je opět brněnskou ozvěnou pražského 22. ročníku mezinárodního festivalu. Je otázka jak silnou ozvěnou. V kině Scala bude zatím probíhat festival hispánského filmu La Película o jehož společenské závažnosti nelze pochybovat. /V/

Kaleidoskop výstav aneb co lze vidět v galeriích a muzeích

Moravská galerie v Pražákově paláci vystavuje do 26. IV. Brněnský Devětsil s podtitulem - multimediální přesahy umělecké avantgardy. Svaz moderní kultury Devětsil vznikl v Praze roku 1920 a brněnská odbočka o tři roky později. Brno se tehdy otvíralo světovým proudům a přednášeli tam architekti světových jmen jako Adolf Loos, Walter Gropius, Ludwig Mies van der Rohe a Le Corbusier, pozvaní brněnskými architekty. To mělo vliv i na Brněnský Devětsil. Program levicového Devětsilu se snažil přiblížit umění co nejširšímu publiku, akce byly co nejpoblížnější a co nejpřístupnější. Jedním z tehdejších nových médií byl film a proto zaujal některé členy Brněnského Devětsilu, z nichž Čestmír Jeřábek a Jiří Mahen se zabývali psaním nerealizovaných filmových po-

etistických scénářů a libret. Jedním z inspirátorů byl avantgardní fotograf László Moholy-Nagy, který rovněž v Brně přednášel. Jeho vize, založená na spojení hudby s barvami, byla představení pro masu. Komponovaná hudba, reprodukováná z amplionů na veřejných prostranstvích, měla být doplňována promítáním barev do mraků. Navazoval tak na pokusy francouzských klavsenistů 18. století s cembalem s okénkem, kde se objevovaly barvy adekvátní průběhu hrané skladby. Pokud to čtenáři připomíná některé koncerty Filharmonie Brno ve Vaňkovce pro koupěschopné posluchače doplňované promítáním nebo brněnské ohňostrojně festivaly doplňované reprodukovanou hudbou, nejde o podobnost čistě náhodnou. Je jen škoda, že výstava Brněnského De-

větsilu se věnuje jen úzké, byť patrně dostatečně nezmapované, části tvorby sdružení a to experimentu. Mnohem větší společenský dopad měli brněnští levicovní architekti, řešící ze sociologických hledisek tehdejší bytovou krizi a bydlení širokých pauperizovaných vrstev. Výstavní panely Jiřího Krohy věnované malometrážnímu bytu jsou uloženy v Muzeu města Brna na Špilberku a divák se bude divit - dnešní doba klade tytéž otázky na něž se tehdy hledalo a nacházelo řešení. Důkazem jsou domy sociálního bydlení rozeté po Brně.

Moravská galerie v budově Místodržitelství vystavuje do 17. V. obrazy Jana Kupeckého a jeho současníků. Malíř byl synem emigrantů Českých bratrů z Mladé Boleslavi, narodil se v Pezinku, jak

(Pokračování na straně 11)

NÁVŠTĚVNICKÉ ANOMÁLIE ANEB VRTKAVOST PUBLIKA

Při ohlédnutí za loňskými pořady VNK zaujme oproti minimální průměrné návštěvnosti, v publiku 8 – 12 lidí, anomálie Vánočního koncertu se zcela zaplněným sálem - cca 85 posluchačů. Tentýž den ve stejnou hodinu proběhl koncert na JAMU se vstupem volným, nejednalo se tedy o běžné koncertní publikum. Část návštěvnického segmentu byli hosté jubilatky Marie Krátké, další část členové Svazu důchodců, kteří propůjčili sál, hosté a příbuzní účinkujících studentů, část tvořilo publikum akcí VNK. Relativně početnou část tvořilo publikum, které reagovalo na letákovou akci v brněnských kulturních institucích. Na složení publika se tak ukázalo jak drobná, soustavná a trpělivá propagační práce může přivést na pořady VNK početnější publikum a není třeba utrácet peníze za akce s návštěvností průměrně 8-12 lidí, jak tomu bylo v roce 2014.

V pořadu VNK na konci ledna se opět dostavil průvodní jev akcí VNK v předchozím roce – nedostatek publika. Příčinou bylo - na žádné kulturní instituci v centru města se neobjevily pozvánky, které přitáhly publikum na Vánoční koncert VNK. Na 13 návštěvníků včetně 3 členek Dobromysli sledovalo 2. díl besedy na téma Slovanské dědictví v Bulharsku. Autor pořadu Jirí Miča přes své nepopíratelné kvality systematika neudržel pozornost publika. Důvody byly dva – fotografie bulharských lokalit z dějin 19. a začátku 20. století nejsou tak vizuálně atraktivní jako starověké a středověké bulharské památky. Hlavním důvodem však bylo nedostatečné vyličení historického pozadí osamostatnění Bulharska, příčin Rusko – turecké války plné krvavých bojů a národní bulharské epopeje, bojů v průsmyku Šipka. Autorovi pořadu to nelze vyčítat, není historik. Je škoda, že téma zaznělo v besedě, ale nemohlo se objasnit. Beseda byla, snad z časových důvodů, náhle ukončena moderátorkou, která na začátku pořadu měla svůj obvyklý delší květnatý úvod.

Další návštěvnická anomálie se dostavila na únorové besedě Věry Klontza-Jaklové na téma Archeologie a literatura. Na 25

účastníků sledovalo fascinující výpověď archeoložky a spisovatelky. Účast byla důkazem, že osobnosti přitahují a dramaturgie vytváří návštěvnost. Autorka odborně působí na Masarykově univerzitě a na Krétě pracuje na výzkumech Amerického archeologického institutu. Zmínila se i o svém budoucím objevu-datování smetení ostrova Santorini výbuchem sopky. Jde o vědeckou senzaci. Městský stát na ostrově Santorini byl patrně předobraz Platónovy Atlantidy. Jeho smetení sopkou bylo příčinou pádu Krétské kultury a stěhování Mořských národů, které útočily na Egypt cca 1200 před naším letopočtem. Klontza-Jaklová však hlavně mluvila o své lásce k literatuře, která pro ni byla ventilem od roku 1996, když žila na Krétě a nemohla se archeologii věnovat. Rodačka z Nymburka, spjatá s historií města svými archeologickými výkopy a kontakty své rodiny s Bohumírem Hrabalem, výtěžila z výzkumu vypáleného domu se 17. století základ budoucího románu, s autentickými historickými postavami majitelů domu, na pozadí konce Třicetileté války-doby totálního evropského rozvratu. Ještě sugestivnější byla povídka z prostředí výzkumů na Krétě. Zazněla i její poezie a překlady z novořečtiny spolu s vyznáním lásky k Řecku a jeho kultuře. Zaznělo i její varování z hlediska archeologa před pádem současné civilizace. Posluchač tak měl pocit že vidí novodobou Kassandru varující před pádem Tróje. /zh-V/

VÝBOR NÁRODNÍ KULTURY V BRNĚ

Vás srdečně zve na pořad

Současná literatura v Brně

PhDr. Jaroslav Štěpaník - beseda + autogramiáda

Pořad se koná v pondělí 23. března 2015 v 16.⁰⁰ hodin

Brno, Křenová 67, sál II. poschodí, (tramvaj č. 8, výstup zast. Masná)

Dobrovolný příspěvek vítán.

Příští akce: duben – výroční schůze VNK Brno (bude upřesněno)

Poštovní schránka VNK – Křenová 67, 602 00 Brno

www.vnkbrno.cz, e-mail: vnkbrno@email.cz

Kaleidoskop výstav aneb co lze vidět v galeriích a muzeích

(Dokončení ze strany 10)

tvrdí slovenští uměnovědci, nebo v Praze, jak tvrdí čeští odborníci. Malbu začal studovat u Švýcara Benedikta Klause, působícího ve Vídni a Uhrách a ve dvaceti odešel do Itálie. V Římě nastartoval kariéru žádaného portrétisty obrazem Aleksandra Benedikta Sobieského, syna polského krále Jana III. Sobieského. Po 22 letech se z Benátek a Říma vrátil do Vídně, kde maluje Habsburky včetně otce Marie Terezie Karla VI., vojevůdce prince Evžena Savojského, v Karlových Varech ruského cara Petra I. Velikého. V 67 letech odchází portrétovat do Norimberka kde v 74 letech umírá. Z krátkého životopisu je jasné, že se jedná o mimořádnou osobnost evropského významu, ke které se hlásí všechny země v nichž působil. Jde proto o ojedinělou výstavu, kde lze vidět portréty výše uvedených osobností i práce věhlasných portrétistů, jeho současníků, jako Petra Brandla, Františka X. Palka, Antona Mengse nebo Jana Handla.

Díváka při srovnání zaujme nemilosrdně realistický až nelichotivý pohled Kupeckého na osobnosti, jež vytvářely dobu. Je škoda, že na výstavu nebylo dost peněz, jak zaznělo z úst kurátora výstavy na tiskové konferenci. Na pokračující výstavní projekty současných výtvarníků - dědictví to po bývalém řediteli MG, který instituci zadlužil, bylo peněz dost.

Muzeum města Brna na Špilberku vystavuje do 12. IV. bratry Saudkovy. Není třeba medializovaná dvojčata příliš představovat. O běhu času svědčí - výstava je k jejich osmdesátinám. Vystavené fotografie Jana Saudka a kresby Káji Saudka jsou ze sbírky galeristy Zdeňka Kočíka, majitele prodejní Gallery of Art Prague. Nalézá se na Staroměstském náměstí za Týnským chrámem a je svou lokalizací jednou z turisticky nejnavštěvovanějších. Galerista vlastní konvoluty děl Alfonse Muchy, bratrů Saudkových, Jiřího Anderleho, Andy Warhola a Victora Vasarelyho. Své sbírky postupně jednou ročně vystaví v příš-

tích letech na Špilberku. Jedná se o marketingový tah vedení Muzea města Brna, který má na Špilberk přivést publikum. Loni se tak stalo výstavou Salvadora Dalího. Na výstavě lze vidět výběr ze 100 fotografií - digitálních printů Jana Saudka a kresby, návrhy plakátů, ze zvláštností pomalovanou židli a paraván Káji Saudka. Nejvíce z vystavených prací si Kája Saudek cenil péefky z roku 1980 s tématem Zuzana v lázni. To potvrdzovala na tiskové konferenci i jeho manželka Johana Saudková. Vděčně vzpomínala na první výstavu Káji Saudka. Byla v Domě pánů z Kunštátu v roce 1966, kdy se s ním seznámila. Dcera Káji Saudka Berenika prozradila, že bude vystavovat své malířské figurální práce inspirované sexem v pražském Tančícím domě. Nelze vyloučit, že i její práce uvidíme na Špilberku, který umožňuje publiku nahlédnout mezi medializované výtvarné VIP včetně jejich soukromí. Jan Saudek se tiskové konference ani vernisáže neúčastnil. Očekává narození dítěte. /V/

Naši březnoví jubilanti

1. 3. Marie KNAPOVÁ, 56 let, MO 1101,
2. 3. doc. Ing. Jan SATORIA, DrSc., 79 let, em. předs. MěV, ZO 2705, **Libuše BŘENKOVÁ**, 79 let, ZO 0413,
3. 3. Marie MANOVÁ, 58 let, ZO 3003, **Zdeňka DUDÍKOVÁ**, 82 let, LKŽ, **Jaroslav PELÍŠEK**, 83 let, ZO 2901,
4. 3. **Libuše HAJNOVÁ**, 86 let, **Imrich FARKAŠ**, 71 let, oba ZO 0305, **Jiřina ČÍŽKOVÁ**, 70 let, ZO 2202, **Miloslava HORÁKOVÁ**, 82 let, ZO 1505,
5. 3. **Jaroslav POLÁK**, 40 let, ZO 0305, **Milada PILÁTOVÁ**, 58 let, ZO 0502, **Františka MÁCOVÁ**, 85 let, ZO 2901, **Oldřich HORÁK**, 88 let, ZO 1505,
6. 3. **Františka KLIMÁNKOVÁ**, 87 let, ZO 2708, **PhDr. Karel JANIŠ**, 84 let, šéfredaktor ECHO, ZO 2202, **Jiří HRÁČEK**, 29 let, člen MěV, **Leopold HOLAS**, 95 let, **Jaroslav PILAŘ**, 56 let, oba ZO 3023, **Vilém HAGARA**, 85 let, ZO 2901, **Jana LIŠKOVÁ**, 80 let, ZO 0316,
7. 3. **Josef PALATKA**, 84 let, ZO 3003,
8. 3. **Josef KOLOMAZNÍK**, 75 let, ZO 2711, **Jaromír KOCANDA**, 87 let, ZO 0600,
9. 3. **František PÁLENÍK**, 89 let, ZO 1505,
10. 3. **Radoslava POLÁKOVÁ**, 64 let, ZO 0502,
13. 3. **Marie VESELÁ**, 68 let, předs. VNK, **Jana URBÁNKOVÁ**, 54 let, předs. LKŽ, **Rudolf KOOP**, 62 let, ZO 2901,
14. 3. **MUDr. Miroslava MALÁ**, 80 let, ZO 2301,
15. 3. **Jaroslava COUFALOVÁ**, 72 let, ZO 0305, **Josef HORŇÁK**, 91 let, ZO 1505,
16. 3. **Svatava FIALOVÁ**, 77 let, ZO 0305, **Libor JAROŠ**, 33 let, MO 1401, Ing. **Miroslav SLOVÁK**, 88 let, MO 1101,
18. 3. **Věra HANZALOVÁ**, 89 let, ZO 2901,
20. 3. **Vlasta MIKLOVÁ**, 88 let, ZO 0305, **Zdeňka BENEŠOVÁ**, 82 let, ZO 2711,
21. 3. **Dagmar VEČERKOVÁ**, 83 let, MO 1401,
22. 3. **Marie SAMSONOVÁ**, 81 let, ZO 0102, **Karel URBÁNEK**, 74 let, ZO 3023,
23. 3. **Josef LÍZAL**, 85 let, předs. MíV, člen MěV,
24. 3. **Adolf ZATČANSKÝ**, 81 let, ZO 0502, **Jaroslav CRHA**, 67 let, člen MěV, ZO 0309, **Josef HEBNAR**, 85 let, MO 1101,
25. 3. **Marie KUKSOVÁ**, 91 let, ZO 0102, **Jaroslav JANČÍK**, 73 let, ZO 3003,

25. 3. **Františka ŠINDELÁŘOVÁ**, 91 let, MO 1101,
26. 3. **Josef SKOUPÝ**, 81 let, ZO 3023, **Jaroslav BENDA**, 88 let, ZO 1505,
27. 3. **Vladislava NÁDENÍČKOVÁ**, 66 let, ZO 3003, **PhDr. Roman ČECHOVSKÝ**, 79 let, MO 1101,
28. 3. **Tatána TRÍSKOVÁ**, 68 let, ZO 0316, **Antonín GRUBER**, 68 let, ZO 1401,

28. 3. **Pavel SVORA**, 64 let, ZO 3023, **Jan SLAVATA**, 71 let, MO 1401,
29. 3. **Vratislav VEČERKA**, 87 let, MO 1401,

Všem jubilantům děkují za práci pro stranu a socialistickou společnost a do dalších let přejí pevné zdraví ZO (MO), MíV a MěV KSČM a LKŽ. S gratulací se připojuje i redakce Echo. did

VYJDĚME DO ULIC, OSLOVME LIDI!

Soudružky, soudruzí, žijeme v době, která si žádá činy. Ona vlastně tato doba je stále – již Lenin říkal, že musí být permanentní revoluce. Dnes je vše možná lehčí – můžeme čerpat z historie, můžeme se nechat inspirovat z úspěchů jiných stran či hnutí, atd. Jsem vychován nemluvit, ale konat. Pojďme se sejít, domluvit, rozdělit úkoly a vyjděme do ulic. Vše samozřejmě dle řádu a postupů naší strany. Neříkejme, že něco nejde, že nemáme čas. Takto revoluci neuděláme! Mám

2 práce, v péči dospívající dceru, v domě kde bydlím jsem domovník, také student VUT, člen MěV, navštěvuji stranické vzdělávání (součástí je seminárka), snažím se vytvořit v Medlánkách ZO. Sem tam slyším, že toho mám moc. Přese všechno jsem 2 nebo 3 odpoledne v prac. týdnu doma a kromě dvou sobot v měsíci i celé víkendy. Pojďme každý z nás mladších a mladých popřemýšlet, kdy máme čas. Jednotlivec mnoho nezmůže. Hlásím se do první linie. Pavel VALACH

MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV V BRNĚ – 80

Ústav vznikl 13. ledna 1935 pod názvem Masarykova léčebna Dům útěchy. Nynější název má od roku 1991. Za posledních deset let byly provedeny skoro dva miliony vyšetření a kolem sto tisíc lidí tu bylo hospitalizováno. Byl mezi nimi i herec a režisér Jan Werich. Léčba rakoviny se osm desítek let podstatně

změnila. Tehdy šlo o ozařování a chirurgické práce. Dnes jsou běžné metody chemoterapie, biologické léčby. Vzniklo šest pavilonů, v nichž loni bylo provedeno přes sto šedesát vyšetření. Ředitel ústavu Jiří Vorlíček řekl, že roste počet lidí, kteří se nevyлéčí, ale žijí s nemocí delší dobu. kj

PEČOVATELSTVÍ SE V BRNĚ ROZRŮSTÁ

Už 48 domů s pečovatelskou službou (DPS) slouží v Brně obyvatelům 894 bytů. Magistrát připravuje stavbu devětačtyřicátého takového domu v Městské části Brno-střed.

Konkrétně v lokalitě ulic Mlýnské a Čechyňské vznikne čtyřpodlažní DPS s 22 byty a pěti parkovacími stáními v objektu. Brněnští radní ustavili hodnotící komisi k zahájení zadávacího řízení pro tento dům v Mlýnské. Výherce tendru bude

moci zahájit jeho stavbu na jaře. Dílo má zvládnout za rok. Populace i v Brně nabývá stále vyšší věkový průměr, přičemž sociálních zařízení pro potřebné je zoufale málo. Z provozovaných DPS v moravské metropoli je největší v Libušině třídě (s 91 byty) a též na Pálavském náměstí, na Staré Osadě a v Bzenecké ulici (shodně po 72 bytech). Naopak nejmenší „dépešky“ fungují v Kosmákově a Renčově ulici (oba pouze s osmi byty). (vž)

Komise ideově teoretické práce MěV KSČM v Brně

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční 19. března 2015 od 16 hodin na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, 2. poschodí.

Téma: UKRAJINA

Úvodní slovo: **s. Milan Krajča,**
předseda zahraničně politické komise ÚV KSČM.